

Druk Nr 359/2018

Projekt z dnia 14 grudnia 2018r.

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŁODZI
z dnia**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2019.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349 i 1432) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), Rada Miejska w Łodzi

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2019, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu, o którym mowa w § 1, przedkłada Radzie Miejskiej w Łodzi osoba upoważniona przez Prezydenta Miasta Łodzi w terminie do 30 czerwca 2020 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łodzi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Łodzi**

Marcin GOŁASZEWSKI

AKCEPTUJE
PREZYDENT MIASTA ŁODZI

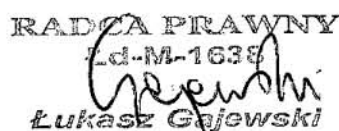
Hanna Zdanowska

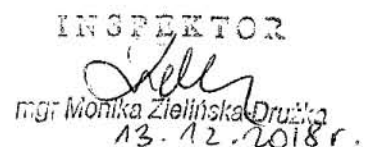
Projektodawcą jest
Prezydent Miasta Łodzi

WICEPREZYDENT MIASTA ŁODZI
ADAM WIECZOREK
**p.o. DYREKTORA
DEPARTAMENTU
POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZIELENI**
Robert Kowalczyk

PODINSPEKTOR
Agnieszka Domańska
**ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU
POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZIELENI**
mgr inż. Jacek...

Projekt zgodny z przepisami prawa
opiniuję pozytywnie
pod względem formalno-prawnym

RADCA PRAWNY
Ld-M-1638

Łukasz Gajewski

INSPEKTOR

mgr Monika Zielińska-Drużka
13.12.2018r.

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy m.in. tworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym przedstawia się niniejszy projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2019, zwany dalej Programem.

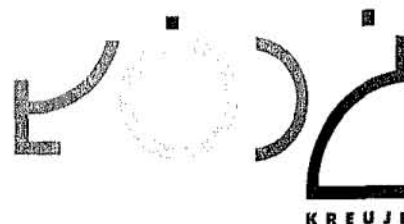
Program jest kontynuacją działań realizowanych w ramach Gminnych Systemów i Programów przyjętych na lata ubiegłe.

Zadaniem przedstawionego Programu jest wprowadzanie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, jak i przeciwdziałanie jej poprzez udzielanie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców.

Środki finansowe niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania Programu pochodzą z budżetu Miasta oraz z budżetu Państwa.

ZASTĘPCA BURMISTRZA
Włodzisław Zieliński
10.08.2018 r.
[Podpis]
Dr Bogusław Kuczyński

Załącznik
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2019

Opracowanie:

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
Departament Polityki Społecznej i Zieleni
Urząd Miasta Łodzi

na podstawie programu opracowanego przez:

Dr n. hum. Elżbieta Korzeniowska
Dr n. hum. Krzysztof Puchalski
Dr hab. n. hum. Jacek Pyżalski

Łódź 2018

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Przemoc w rodzinie i zjawiska powiązane – skala problemu	4
III.	Ewaluacja Programu - ocena działań i rekomendacje	6
IV.	Zasoby Miasta Łodzi do działań profilaktycznych i naprawczych	8
V.	Podstawy prawne	10
VI.	Cele programu	11
VII.	Działania i ilościowe wskaźniki ich realizacji	12
VIII.	Źródła finansowania programu	16
IX.	Literatura	16

I. Wstęp

Podstawę prawną działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390.)

Do zadań własnych gminy należą w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Obszar działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyznacza Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, którego głównym celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia skali tego zjawiska w Polsce.

Przemoc w rodzinie jest jednym z najbardziej niepokojących zjawisk społecznych. Jest to problem występujący nie tylko w tzw. rodzinach patologicznych i biednych. Najczęściej przemoc stosowana jest wobec najłabszych, czyli: dzieci, kobiet, osób starszych i niepełnosprawnych. Przemoc w rodzinie wg definicji z ustawy to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc jest przestępstwem i nie jest sprawą prywatną ofiary. Zgodnie z art. 207 § 1 Kodeksu karnego, przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

II. Przemoc w rodzinie i zjawiska powiązane – skala problemu

Z badań ankietowych pn. „Rozpowszechnienie picia alkoholu, używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie i związane z tym problemy społeczne wśród mieszkańców Łodzi” przeprowadzonych w 2018 r. przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie „RoPSAN” Rodzice Przeciwko Sprzedaży Alkoholu Nieletnim, wynika, że:

- w 4,9 % rodzin łódzkich w ciągu ostatnich 12 miesięcy dochodziło do przemocy fizycznej;
- w 7,4 % rodzin łódzkich w ciągu ostatnich 12 miesięcy dochodziło do przemocy psychicznej;
- 10,7 % osób miało poczucie bycia ofiarą przemocy w rodzinie;
- 13,5% osób było świadkiem przemocy w dzieciństwie;
- aż 6,3% osób uważa, że istnieją okoliczności, które usprawiedliwiają przemoc w rodzinie;
- 9,4 % osób uważa, że to co dzieje się w rodzinie, także przemoc jest jej wewnętrzną sprawą i nie należy się w to wtrącać;
- 77,3% osób uważa, że pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie jest obowiązkiem każdego człowieka;
- w ocenie skuteczności działań w z zakresie przeciwdziałania przemocy 81,2% mieszkańców Łodzi uważa, że najbardziej mogą liczyć na pomoc pomocy społecznej, w 78,6% na pomoc Policji.

Procedura „Niebieskie Karty” w województwie łódzkim i Łodzi

Dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi wskazują, iż w całym województwie w 2017 r. wszczęto 4 540 procedur „Niebieskie Karty”. Procedury wszczęte w Łodzi (Komenda Miejska Policji w Łodzi) stanowią nieco ponad 25% wszystkich procedur wszczętych w województwie łódzkim. Liczba zidentyfikowanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą wyniosła 5 221 (4 032 kobiet, 572 mężczyzn i 617 osób małoletnich). Zatrzymano 1 958 osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (głównie mężczyzn - 1 869 osób).

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Łodzi w 2017 r. w 1 153 przypadkach realizowano procedurę „Niebieskie Karty” (w 2016 r. - 1 172). Ogółem 1 227 osób (w 2016 r. 1 294) to osoby, co do których istnieje podejrzenie, że były ofiarami przemocy (w tym: 1 066 pełnoletnich i 161 małoletnich).

419 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie znajdowało się pod wpływem alkoholu i zostało doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia.

Zespół Interdyscyplinarny

W Łodzi funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele instytucji i podmiotów działających w obszarze problematyki przemocy domowej. Zadaniem Zespołu zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2017 roku do Przewodniczącej Zespołu wpłynęły 1 422 Niebieskie Karty (Policja – 1 271; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi - 120; Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łodzi - 1; Oświata - 19; Ochrona Zdrowia - 6).

Wśród podjętych działań były m.in.:

- skierowano 111 zawiadomień o występowaniu w rodzinie problemu alkoholowego do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łodzi;
- 765 osób, wobec których zachodziło podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie zostało skierowanych na terapię;
- w 332 przypadkach Zespół Interdyscyplinarny przekazał do Sądu wnioski o wgląd w sytuację dziecka;
- 22 osoby doświadczające przemocy zostały umieszczone w pałcówce zapewniającej ochronę przed przemocą;
- Zespół Interdyscyplinarny przekazał do prokuratury 407 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie.

Najbardziej aktualne dane wskazują, że na dzień 31 października 2018 r. podjęto w Łodzi 1 010 interwencji „Niebieskie Karty”.

Bardzo ważnym działaniem służącym przerwaniu przemocy domowej jest odizolowanie sprawcy od rodziny. Decyzję w tej sprawie, obok sądu, może podjąć także prokuratura, tytułem środka zapobiegawczego (art. 275a kpk). Dane, pokazują że to nadal ofiary przemocy opuszczają miejsce pobytu dla zapewnienia sobie, a często i dzieciom, bezpieczeństwa. W 2017 r. 163 osoby skorzystały z pomocy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, w tym 87 dzieci.

Z danych Prokuratury Okręgowej w Łodzi wynika, że w 2017 r. w jednostkach prokuratury w Łodzi przeprowadzono 901 (787 - 2016 r.) postępowań karne w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie, a 146 aktów oskarżenia skierowano do sądów. Skierowano 4 wnioski o warunkowe umorzenie postępowania karnego. Na tak dużą liczbę prowadzonych postępowań prokuratorzy wydali 38 nakazów (10 nakazów w 2015 r., 29 nakazów w 2016 r.)

opuszczenia przez sprawcę przemocy lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z osobami pokrzywdzonymi. W 11 przypadkach skierowano wnioski do sądu o przedłużenie ww. środka zapobiegawczego na dalszy okres.

Sądy orzekające w sprawach o stosowanie przemocy wydały (na 180 spraw, które wpłynęły) 137 wyroków skazujących. W 7 przypadkach sprawy umorzono, a w 45 orzeczono kary w zawieszeniu. Wydano 3 nakazy opuszczenia przez sprawcę przemocy lokalu zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną (art. 39 pkt 2e k.k.) oraz orzeczono w 46 przypadkach prace społecznie użyteczne w stosunku do sprawców przemocy.

Wydano 20 zakazów zbliżania się na określoną odległość sprawcy przemocy do osoby pokrzywdzonej (art. 39 pkt 2b k.k.).

III. Ewaluacja Programu - ocena działań i rekomendacje

Działania realizowane w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają zróżnicowany charakter i zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie mogą być podzielone na następujące typy:

- 1) działania uprzedzające: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie;
- 2) działania interwencyjne: opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie;
- 3) działania wspierające: psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) działania korekcyjno-edukacyjne kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Zgodne z przedstawionymi założeniami, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie obejmuje komplementarny zestaw działań zawierający:

- działania nakierowane na pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, poprzez: udzielanie specjalistycznego poradnictwa, prowadzenie grup wsparcia, udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą zmuszonym do opuszczenia miejsca zamieszkania lub pobytu;
- działania skierowane do sprawców przemocy, zarówno dorosłych jak i nieletnich: zajęcia korekcyjno-edukacyjne psychologiczne, psychologiczno-terapeutyczne, możliwość pobytu w hostelu dla sprawców przemocy;
- zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez różnorodne formy działań profilaktycznych i edukacyjnych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży, podnoszenie świadomości społecznej w ramach akcji i kampanii społecznych oraz promowanie nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych, w tym mediacji także rodzinnych.

W latach 2016-2018 eksperci zewnętrzni w składzie: dr Elżbieta Korzeniowska, dr Krzysztof Puchalski i prof. UAM dr hab. Jacek Pyżalski przeprowadzili ewaluację działań Miasta w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie realizowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W ocenie ekspertów:

- różnorodność działań realizowanych w ramach wszystkich ewaluowanych programów profilaktycznych oraz kierowanie ich do szerokiego wachlarza grup docelowych wypełnia założone cele programów;
- jakość prowadzonych działań pozwala stwierdzić, że w znacznym stopniu założone i sfinansowane cele są dobrze realizowane;
- dobra wieloletnia współpraca pomiędzy koordynatorami i realizatorami programów wpływa pozytywnie na ich realizację;
- zdecydowana większość realizatorów posiada wysokie kompetencje i wykazuje duże zaangażowanie, co przekłada się na dobrą jakość prowadzonych działań;
- większość realizatorów przykłada dużą wagę do systemowości i wysokiej jakości metodycznej prowadzonych działań;
- relatywnie wysoki odsetek realizatorów, którzy nie napotykają istotnych trudności w realizacji zadań (75%);
- wzrasta liczba realizatorów prowadzących różnego rodzaju wewnętrzną ewaluację swoich działań (ponad 50%);
- powszechny bardzo dobry odbiór działań z Programu przez ich beneficjentów (w aspekcie zakresu i organizacji świadczeń jak i kompetencji i zaangażowania personelu).

Przedstawione ustalenia dotyczące przemocy i zjawisk towarzyszących w Polsce, województwie łódzkim i mieście Łodzi stanowią, wraz z założeniami strategicznymi, punkt wyjścia do sformułowania rekomendacji dla Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2019.

1. Działania dotyczące profilaktyki przemocy w rodzinie powinny być podejmowane w sposób holistyczny, uwzględniający różne typy przemocy. Izolowane prowadzenie działań dotyczących różnych typów przemocy nie znajduje uzasadnienia i z zasady okaże się mniej efektywne niż podejście całościowe.
2. Przemoc w rodzinie powinna być w działaniach programu traktowana jako zjawisko powiązane z przemocą w innych kontekstach, głównie rówieśniczą, która w największym stopniu dotyczy młodzieży gimnazjalnej (zarówno w kontekście sprawstwa, jak i wiktyimizacji).
3. Ważną grupą docelową są osoby i środowiska o niskim statusie społeczno-ekonomicznym i edukacyjnym, w której od lat występuje wysoka konsumpcja alkoholu, powiązana z aktami przemocy w rodzinie (dane „Niebieskie Karty”).

W odniesieniu do tej grupy powinny być stosowane działania dostosowane do odbiorcy – między innymi nowoczesna praca socjalna i edukacja.

4. Istnieje duża potrzeba doskonalenia działań edukacyjnych nakierowanych na minimalizowanie zjawiska agresywnych zachowań oraz doskonalenia kompetencji w zakresie reakcji na przemoc (obserwowaną lub skierowaną do siebie) w środowisku uczniów szkół ponadpodstawowych.
5. Należy doskonalić działania służb społecznych zajmujących się przemocą (szczególności w kontekście Zespołu Interdyscyplinarnego i procedury „Niebieskie Karty”).

IV. Zasoby Miasta Łodzi do działań profilaktycznych i naprawczych

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych

W ramach swoich kompetencji Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych współpracuje z organizacjami pozarządowymi realizującymi działania prewencyjne w zakresie przemocy oraz korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie. We współpracy z organizacjami pozarządowymi, Wydział może zapewnić m.in. prowadzenie mediacji, w tym mediacji rodzinnych, udzielanie poradnictwa specjalistycznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi

W ramach swoich kompetencji Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zapewnia udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom - ofiarom przemocy w ramach rodzin zastępczych pełniących zadania pogotowia rodzinnego, placówek opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego lub we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ma możliwość organizowania zajęć profilaktycznych i edukacyjnych w świetlicach środowiskowych.

W Łodzi funkcjonują trzy tzw. niebieskie pokoje czyli miejsca, gdzie w bezpiecznych i przyjaznych warunkach można przesłuchiwać dzieci - ofiary lub świadków przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej. Jeden znajduje się w budynku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa, drugi w budynku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia i trzeci w Pogotowiu Opiekuńczym nr 1 przy ul. Krokusowej 15/17.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi organizuje funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wydział Edukacji

W ramach swoich kompetencji Wydział Edukacji ma możliwość organizowania działań profilaktycznych w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych w zakresie promowania nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie

z emocjami. Współpracuje również z organizacjami pozarządowymi, które mogą zapewnić wsparcie w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego czy socjalnego, jak również prowadzić grupy wsparcia dla młodzieży dotkniętej zjawiskiem przemocy oraz prowadzić działania prewencyjne w zakresie przemocy oraz korekcyjno-edukacyjne dla nieletnich sprawców przemocy w rodzinie.

Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi

Placówka posiada zasoby do realizacji zajęć korekcyjno-edukacyjnych oraz programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem, udzielania pomocy psychologicznej w formie terapii indywidualnej, rodzinnej lub grupowej, jak również prowadzenia punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą.

Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe są cennym zasobem przy realizacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również niwelowania negatywnych skutków tego zjawiska, zwłaszcza skutków społecznych. Sfera różnego rodzaju poradnictwa, prowadzenie grup wsparcia, mediacji to obszary gdzie organizacje pozarządowe z sukcesem wypełniają zadania powierzone przez samorząd.

Zespół Interdyscyplinarny w Łodzi

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

V. Podstawy prawne

Obowiązek uchwalenia Programu wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Przy realizacji zadań zawartych w Programie zastosowanie mają następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, 1693, 2192 i 2245);
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 i 2244);
- 4) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, 650, 723 i 1365);
- 5) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998, 1076, 1544 i 2245);
- 6) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. poz. 259);
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1245);
- 8) uchwała Nr XXIV/570/16 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia „Polityki Społecznej 2020+ dla Miasta Łodzi – Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych”;
- 9) uchwała Nr LIX/1255/13 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia „Polityki zdrowia dla Miasta Łodzi 2020+”.
- 10) uchwała Nr 76 Rady Ministrów z 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020 (M.P. poz. 445).

VI. Cele programu

Cel I.	Zwiększenie świadomości społecznej nt. przemocy w rodzinie i sposobów jej przeciwdziałania oraz wzmacnianie postaw antyprzemocowych.
Cel II.	Redukcja negatywnych konsekwencji dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz korygowanie funkcjonowania sprawców.
Cel III.	Poprawa jakości działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

VII. Działania oraz ilościowe wskaźniki ich realizacji

Cel I. Zwiększenie świadomości społecznej nt. przemocy w rodzinie i sposobów jej przeciwdziałania oraz wzmacnianie postaw antyprzemocowych

Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji	Koordynator/Realizator
1. Podnoszenie świadomości społecznej i promowanie aktywnych postaw wobec przemocy w rodzinie.	Liczba inicjatyw edukacyjnych (np. materiałów online, audycji, artykułów, plakatów, ulotek)	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
2. Propagowanie konstruktywnych metod rozwiązywania konfliktów w rodzinie, w tym procedur mediacji.	Liczba inicjatyw edukacyjnych skierowanych do mieszkańców, dotyczących konstruktywnych metod rozwiązywania konfliktów w rodzinie Liczba przeprowadzonych mediacji	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/organizacje pozarządowe*
3. Prowadzenie warsztatów umiejętności radzenia sobie z agresją i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania jakichkolwiek form przemocy (profilaktyka uniwersalna).	Liczba inicjatyw edukacyjnych (np. kursów, szkoleń, materiałów online, materiałów drukowanych) skierowanych do przedstawicieli grup docelowych Liczba przedstawicieli grup docelowych uczestniczących w różnych formach edukacyjnych dotyczących radzenia sobie z agresją	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/organizacje pozarządowe Wydział Edukacji/organizacje pozarządowe
4. Wspieranie aktywnych postaw osób doświadczających przemocy w rodzinie.	Liczba działań skierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie Liczba osób, które skorzystały z tych działań	Zespół Interdyscyplinarny Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Wspieranie programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy.	Liczba programów skierowanych do dzieci i młodzieży Liczba małoletnich uczestników, którzy skorzystali z programów	Wydział Edukacji

*określenie realizatora „organizacje pozarządowe” dotyczy także podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Cel II. Redukcja negatywnych konsekwencji dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz korygowanie funkcjonowania sprawców		
Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji	Koordinator/Realizator
1. Organizowanie i prowadzenie zróżnicowanych form wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym poradnictwa (m.in.: medycznego, psychologicznego, psychospołecznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, socjalnego), zajęć psychologa z rodziną w kryzysie, grup wsparcia oraz zapewnienie możliwości wykonania obdukcji lekarskich dla osób dotkniętych przemocą.	Liczba instytucji świadczących poradnictwo na rzecz ofiar przemocy Liczba ofiar przemocy, które skorzystały z poradnictwa	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/organizacje pozarządowe Wydział Edukacji/organizacje pozarządowe
2. Prowadzenie i doskonalenie pracy socjalnej w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie.	Liczba środowisk objętych działaniami pracy socjalnej ze względu na przemoc	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Doskonalenie wdrażania procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba inicjatyw na rzecz doskonalenia wdrażania procedury „Niebieskie Karty”	Zespół Interdyscyplinarny w Łodzi
4. Organizowanie i prowadzenie interwencji kryzysowej w sytuacjach przemocy w rodzinie.	Liczba podjętych interwencji kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej
5. Wspieranie funkcjonowania telefonu interwencyjnego dla osób dotkniętych przemocą i świadków przemocy w rodzinie.	Liczba udzielonych interwencji telefonicznych na rzecz świadków i ofiar przemocy	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej
6. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.	Liczba ofiar przemocy w rodzinie, którym udzielono pomocy w związku z koniecznością opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/organizacje pozarządowe
7. Udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom - ofiarom przemocy.	Liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia w związku z doświadczaniem przemocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/rodziny zastępcze, placówki typu interwencyjnego
8. Prowadzenie placówki całodobowego pobytu dla dorosłych sprawców przemocy.	Liczba sprawców przemocy, którzy korzystali z placówki całodobowego pobytu	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/Miejskie

		Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej
9. Indywidualne i grupowe działania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy (nieletnich, pełnoletnich) oraz psychologiczno-terapeutyczne.	Liczba godzin zajęć korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie Liczba sprawców przemocy, którzy wzięli udział w działaniach korekcyjno-edukacyjnych/ukończyli program Liczba sprawców przemocy, którzy wzięli udział w programie psychologiczno-terapeutycznym/ukończyli program	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych/Miejskie Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej Wydział Edukacji/ organizacje pozarządowe

Cel III. Poprawa jakości działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.		
Działania	Ilościowe wskaźniki realizacji	Koordinator/Realizator
<p>1. Wzmacnianie kompetencji oraz współpracy kadry i instytucji/organizacji zajmujących się monitorowaniem i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie poprzez:</p> <p>a. rozwijanie wiedzy i umiejętności reprezentantów Zespołu interdyscyplinarnego, grup roboczych oraz innych organizacji/instytucji zajmujących się profilaktyką przemocy w rodzinie, z akcentem na przeciwdziałanie zróżnicowanym typom zjawiska przemocy;</p> <p>b. wzmacnianie współdziałania instytucji/organizacji zajmujących się przemocą w rodzinie (w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”).</p>	<p>Liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego, którzy wzięli udział w zajęciach edukacyjnych</p> <p>Liczba inicjatyw podjętych na rzecz współpracy instytucji/organizacji zajmujących się przemocą w rodzinie.</p>	<p>Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Wydział Edukacji</p> <p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łodzi</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny w Łodzi</p>
<p>2. Monitorowanie i ewaluacja działań realizowanych w ramach programu.</p>	<p>Liczba monitorowanych/wizytowanych placówek/organizacji/programów pod kątem ich jakości</p>	<p>Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Wydział Edukacji</p>

VIII. Źródła finansowania Programu

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowane są zadania własne gminy wskazane w ustawie – i te zadania finansowane są z budżetu gminy. Środki na zadania administracji rządowej zlecane powiatowi, takie jak: „tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie”, „opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie” oraz „realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie” zapewnia budżet państwa.

IX. Literatura/źródła danych

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 i 2244).
3. Statystyki Komendy Głównej Policji, Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi, Komendy Miejskiej Policji w Łodzi.
4. Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M. P. poz. 445).
5. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Łodzi za 2017 rok.
6. Statystyka Prokuratury Okręgowej w Łodzi.
7. Statystyka Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi.
8. Statystyka Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi
9. „Rozpowszechnienie picia alkoholu, używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie i związane z tym problemy społeczne wśród mieszkańców Łodzi”, badania ankietowe przeprowadzone w 2018 r. przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie "RoPSAN" Rodzice Przeciwko Sprzedaży Alkoholu Nieletnim.